

של התלמידים בבית אשר בכפר שלם את המורה הנושכת, השיב — „היא רק שורטת.“

אשכנזית היחידה. בגלל זה החלו עושים לי צרות. עד שנכנס שונם לתפקידו הייתי אני המורה הטובה ביותר. כולם חשבו אותי לכזאת.

„יום אחד הפריע את התלמידים בשם עוזי. אמרתי לו שיכתוב 50 פעם: אני מבטיח להיות בסדר. אם לא יכתוב — לא יוכל להיכנס לכיתה.“

„למחרת באתי לכיתה. שאלתי אותו אם הוא כתב. הוא אמר לי שלא. פתאום

מורה ציפורה דויד
„זורקים עלי אבנים“

כאשר השביתו הוריהם הספר העממי „הלל“ הלימודים במחאה נגד להם משרד החינוך:

הפגישה בין סגן שרה-חינוך, אה-רון ידלן, לבין תושבים בכפר שלם, החלה על מי מנוחות. סגן השר הסביר פרטים על הריפורמה בחינוך — הבעיה הנוכחית מספר 1 בזמנו של משרד החינוך. בתום דבריו, ניתנה לתושבים הי אפשרות לשאול שאלות.

היה זה בחלק זה של הפגישה שהוטלה הפצצה. אחת התושבות קמה ממקומה, וללא כל קשר לבעיית הריפורמה או לא

המורה הנושכת

בא המנהל. אמרתי לעוזי שבגלל שהוא לא כתב הוא לא יוכל להיכנס לכיתה. אז המנהל אמר לי לעזוב את הכיתה. לא הסכמתי. נשארתי במקומי. אז הוא הוציא את הכיתה החוצה.

„מאז כשהיה קורה משהו, היו התלמידים רצים למנהל ומספרים לו. כשהיו רואים אותי התלמידים היו צועקים: „מג, הל, הגה המורה, תעניש אותה.“

★ ★ ★
אחר שמושרד החינוך השתיק את העניין, קם בבית-הספר ועדיהו

● מנשה טוויג: „המורה שרטה לי את היד.“
● רוגית שמעון בת ה-12: „המורה שרטה אותי בגב וביד.“ כעבור זמן ביק-שה רוגית למחוק הדברים. „ההורים ירדו גו אותי.“ טענה. לדבריה היה הדבר לפי ני שנתיים.

● אילן מורחין בן ה-13: „המורה סטרה לי בגלל שלא הייתי בסדר בכיתה. אז אני זרקתי עליה כסא.“

● סימונה עזר (12): „המורה הרימה לי את החצאית כדי שכל הכיתה תראה, ואו הרביצה לי.“ מאוחר יותר התחרטה,

ריפורמה שאלה את סגן השר דוגרי: מתי תיפתר סוף סוף בעיית המורה הנושכת. השר והפמלייה שלו נדהמו. תחילה חשבו שזוהי הלצה. אך הבעת פניהם של הנוכחים גילתה שכולם מסכימים עם הי שאלת — ורציניים בהחלט.

האם שהעלתה את השאלה התנדבה לי הביא את בתה, שסימני הנשיכה של הי מורה נראו עדיין על גופה.

עליוה לבנוב, כתבת דבר שהיתה עם הפמלייה של סגן השר, פירסמה על העניין יין כתבה בעיתונה. דובר משרד החינוך דאז, יחיאל לקט, לא הגיב על הכתבה.

את עיני הקוראים למוצרים שפירסמו, היו אותן נערות מופיעות בעיתונות הישראית צנועות וחסודות.

בתחילת השנה, כאשר רק החל גל פירסום העירום הופיע את הארץ, היו עיתונים שדרשו מהפירסומאים לכסות את החלקים החשופים בגופן של נערות הי מודעות. מאז נפרצו כמעט כל הסכרים. כיום מתחרים פירסומאי ישראל זה בזה מי מהם יפרסם מודעה חשופה ונועזת יותר.

רק לאחר תחילת המעשה, ניתן היה לחקור מה היא בעצם השפעתו של פירסום העירום על הקהל הישראלי.

למשפיעים ודעשירים. לפי הזמנת איגוד המפרסמים בישראל ערך המכון למחקר חברתי שימושי בשיתוף עם המכון לקומוניקציה של אוניברסיטת ירושלים, מחקר של דעת הציבור בשאלת פירסום

מודעה בעירום ובדי
עניין של גיל

העירום. 1945 מרואיינים היוו מידגם מי ייצג של האוכלוסיה היהודית הבוגרת לי צורך מחקר זה.

תוצאות הסקר היו מפתיעות למדי. הסך דיווחו כי הבחינו במהפכה שהתחוללה בעיתונות הישראלית עם הופעת צילומי עירום במודעות פירסומת. 46% כלל לא שמו לב למודעות אלה, למרות שהם קוראים עיתונות יומית.

הסתבר כי רק מעט יותר גברים מאשר נשים (53% לעומת 47%) אמרו כי שמו לב למודעות העירום הללו. ככל שגילם של הנשאלים היה צעיר יותר הם נטו לדווח כי ראו מודעות עירום בעיתונות הישראלית. בעוד שבין הנחקרים עד גיל 29 הבחינו 62% במודעות העירום, הרי בין הנחקרים מעל גיל 50 ראו רק 42% את מודעות העירום.

אחת התוצאות המסכמות של המחקר היתה כי ככל שעולה השכלתו של הנחקר וככל שעולה רמת הכנסתו, כן גוברת נטייתו להבחין במודעות העירום.

שאלה של טעם טוב. המחקר גיי לה גם שמודעות העירום אינן כל כך לי טעמו של הקהל הישראלי. למעלה ממחצית הנחקרים (58%) טענו כי מודעות העירום פוגעות בטעם הטוב ורק 16% סברו כי אין במודעות אלה שום פגיעה בטעם הטוב.

גם בנקודה זו הסתבר כי ככל שהנחקר הוא צעיר, משכיל ורווק, כן גדלה נטייתו שלא לראות במודעות העירום פגיעה בטעם הטוב.

השאלה החשובה ביותר שהיתה מונחת ביסוד הסקר היתה: האם עוור העירום למכירת המוצרים אותם הוא מפרסם. כאן נכונה אכזבה כללית למחוללי מהפיכת העירום בפירסום הישראלי. 75% מהנשאלים טענו כי פירסומות עירום אינן מועילות אך גם אינן מרתיעות אותם מן עוודות ארץ גם אינן מרתיעות אותם מן קניית מוצרים שהן מפרסמות. 19% טענו כי הם ניזחיים מקניית מוצרים המתפרסמים במודעות עירום. רק אחוז אחד מהנשאלים סברו כי העירום מעודד אותם לרכוש מוצרים.

השבוע יתכנסו פירסומאי ישראל לסימפוזיון כדי לדון בממצאי הסקר. יחפשו אולי דרכים כדי להתגבר על הסורטיטאני ויתו של הצרכן הישראלי לגבי העירום במודעות.

תלמיד אני פלחה

„המורה היכתה אותי על הידיים“

תלמידה סימונה עזר

„המורה הרימה לי את החצאית“

תלמיד איזן מורחין

„המורה נתנה לי סטייה“

רים, מורכב מחמשה חברים בראשותו של אפרים מסחנה (35), עובד דואר ששם לעצמו מטרה לסלק את ציפורה דויד. הוועד פנה שוב ושוב למנהל עם תלונות שהיו מגיעות אליו — אך, לדברי רוי, ללא תוצאות. השנה פקעה סבלנותו. חברי הוועד ביקשו פגישה עם המפקח. בפגישה נכחו גם המנהל, אברהם שונם, והמורה ציפורה דויד.

הוועד הודיע שהוא יפתח בהשבתה עם לא ימלאו את תביעותיו. בשלב ראשון: הוריי תלמידי כיתה ג, בה מלמדת המורה ציפורה, לא ישלחו את ילדיהם לבית הספר למשך יומיים.

ביום הראשון האחרון, ביצעו ההורים הממומרים את שלב א. כאשר חודשו הלימודים בכיתה ג, לאחר יומיים, שלה הוועד מיברק לשר החינוך והתרבות, הי ציג לו אולטימטום:

אם עד ה-15 לחודש זה לא תורחק הי מורה ציפורה דויד מבית-הספר, יפתחו ההורים בשביתה כללית. אם לשפוט לפי תוסר תגובותיו של משרד-החינוך בפרשה עד היום, נראה שי צעד דרסטי זה יגרום לו להוציא את

טענה ששיקרה: „ההורים יעשו לי את המוות“ אמרה.

ציפורה דויד, בשנות החמישים שלה, מלמדת בבית-הספר הלל בכפר שלם מזה עשר שנים. היא הועברה לשם מבית-הספר הנרייטה סולד בתל-אביב — לדברי יודעי דבר, לאחר בעיות דומות. היא עצמה מכחישה. לא היו שום בעיות לפני כן. מספרת היא: „כל התלמידי דים מאוד שמחו שבאתי לבית-הספר. הם אמרו לי שהמורה שהיתה במקומי היתה נותנת להם סטירות. עכשיו אתה מבין, אני הייתי בסדר. הם ממש שמחו על ברי א.“

כיצד מגיבה היא על הפרשה דהיום? לא היו הדברים מעולם. בביתה שברחוב סוקולוב בתל-אביב, סיפרה ציפורה בהתי רגשות: „המנהל אברהם שונם, הוא האשם בכל, אני התחלתי ללמד כשהוא עוד היה רק סגן. אז היה בהלל מנהל אינטליגנטי ור מעניין. היה נעים לעבוד איתו. והיו גם עוד מורים אשכנזים.“

ואו המנהל הקודם עזב. זה היה לפני

לעומת זאת קיבלה העיתונאית מכתב מ-מנו, בו נאמר שהעניין ניבדק — והתברר שהמורה, ציפורה דויד, לא נשכה תלמידים. היא רק שרטה אותם.“

★ ★ ★
ה היה לפני שלוש שנים. בימים אלו אסף כתב העולם הזה את העדויות הבאות מתלמידיה של ציפורה:

● סיפרה גילה שרעבי בת השמונה: „יום אחד באתי לבית-הספר. הלכתי לבית שימוש. אחד הילדים התחיל להרביץ לי. הוא נתן לי בעיטה. הלכתי למורה וסיפרתי לה את זה. אז היא נתנה לי מכה על הידיים. ופעם לפני הרבה זמן היא גם נתנה לי סטייה, הנה כאן.“ הוסיפה אמה של גילה, מרגלית שרעבי: „יש לנו בעיות עם המורה. כבר הרבה זמן. היא שורטת, צועקת, לפני שנתיים, כשהיא לימדה את הבן שלי, אז היא היתה צובטת אותו. פעם הוא בא הביתה עם סימנים על הידיים. הלכתי למורה, אז היא אמרה לי: מה יש? גם ההורים מרביצים לי פעמים.“

● אלי פלחה: „המורה היכתה אותי על הידיים. היה לי דם. זה היה עם הציפורניים